

toho času tak učiniti mohl netřeba se šířiti, zjištěno-li, že od listopadu 1931 je nezaviněně bez zaměstnání a pobírá podporu nezaměstnaných průměrně 30 Kč týdně.

Čís. 13528.

Konkursní řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Rekurs proti rozhodnutí konkursního komisaře jest podati u soudu, u něhož je konkursní komisař činný.

Zálohy povolené správci konkursní podstaty smí správce použiti k zaplacení pohledávek za podstatou jen v mezích § 50 konk. ř., stalo-li se zřejmým, že podstata nestačí ke krytí pohledávek za podstatou. Nesmí ze zálohy uhraditi své osobní výdaje, které pro podstatu učinil, nepřihlížeje k ostatním pohledávkám za podstatou, jichž zaplacení bylo na něm žádáno. Nestačí-li podstata ani k úplné úhradě všech hotových vydání, musí i je jen poměrně hraditi.

Zaplatil-li (srazil-li si) správce konkursní podstaty ze zálohy více, než při nedostatečnosti podstaty byl povinen (oprávněn), ručí podle § 79 odst. (3) konk. ř. za majetkovou újmu všem účastníkům a ten, komu bylo zaplacen více, může býti k vrácení přeplatku doháněn žalobou pro bezdůvodné obohacení.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, R II 188/34.)

Ve sporu Dr. D-a, advokáta v P., jako správce konkursní podstaty firmy Z. a Ch. proti Samuelu W-ovi byla pravoplatným usnesením krajského soudu v O. ze dne 22. září 1933 žaloba pro místní nepřislušnost dovolaného soudu odmítnuta a strana žalující uznána povinnou zaplatiti žalovanému náklady rozepře způsobem v konkursním řádě stanoveným. Podáním ze dne 19. listopadu 1933 navrhl Samuel W. u konkursního soudu, by správci podstaty uložil, aby útraty jakožto pohledávku za podstatou zaplatil navrhovateli do osmi dní pod exekuci podle § 79 odst. (3) konk. ř. též sám osobně, ježto prý ve sporu pokračoval svévolně a svou nedbalostí útraty zavinil. Konkursní komisař, jemuž byla žádost ta k přímému vyřízení postoupena, usnesením ze dne 22. listopadu 1933 poukázal konkursního správce ve smyslu § 126 odst. (3) a § 189 odst. (5) konk. ř., by řečenou útratovou pohledávku z konk. podstaty zaplatil, po případě, aby podal zprávu, proč zaplatiti nemůže nebo nechce. Když se správce podstaty vyjádřil, že útraty zaplatiti nemůže, poněvadž prý podstata nemá peněžní prostředky, konkursní komisař usnesením ze dne 4. prosince 1933 uvědomil žadatele o obsahu tohoto vyjádření, dokládaje, že konkursnímu správci byla z podstaty poskytnuta celkem záloha 24.102 Kč. V podání ze dne 7. prosince 1933 žadatel odepřel vzítí na vědomost vyjádření správce podstaty a setrval při svém původním návrhu. Usnesením ze dne 9. prosince 1933 konkursní komisař žadatele s tímto opětovným návrhem poukázal na své vyřízení ze dne 22. listopadu a 4. prosince 1933. Rekursní soud vyhověl částečně rekursu a změnil napadené usnesení tak, že správce konkursní podstaty poukázal, aby z podstaty uspokojil útratovou pohledávku Samuela W-a v částce 1.269 Kč 20 h, a to, by ji uspokojil podle okolností

poměrně ve smyslu § 50 (2) konk. řádu. D ů v o d y: Rekursu proti usnesení konkursního komisaře ze dne 4. prosince a 9. prosince 1933 vznesenému jest částečně přisvědčiti. Usnesení konkursního komisaře ze dne 22. listopadu 1933 nelze považovati za konečné vyřízení, poněvadž poukaz v něm obsažený byl ihned zkřížen současným dodatkem, aby správce podstaty podal zprávu, proč zaplatiti nemůže nebo nechce. Při správném postupu měl ovšem správce podstaty býti slyšen napřed. Právem tedy vytýká rekurent, že napadenými usneseními ze dne 4. prosince a 9. prosince 1933 jeho žádost vlastně nebyla věcně vyřízena. Pokud se týče návrhu opřené o ustanovení § 79 odst. (3) konk. ř., šlo by podle stanoviska žadatelova o škodu způsobenou konkursní podstatě jako celku, a v té příčině rozhodnutí přísluší konkursnímu soudu při vyřizování účtu správce (srov. Komentář Voskův k § 79 konk. ř. str. 275). Není tedy žadatel na podkladě § 79 k. ř. ke zmíněnému návrhu oprávněn a netřeba se po té stránce s věcí dále obírat. Leč jinak jest rekursu v podstatě dáti za pravdu. Stěžovatel se svou pravoplatně určenou a splatnou pohledávkou útratovou je věřitelem podstaty a má tedy podle § 126 k. ř. nárok na uspokojení, nehledíc ke stavu řízení. Správci podstaty náleží pečovati o to, by měl pro uspokojení věřitelů podstaty včas po ruce potřebné hotovosti. Ze spisů je patrné, že konkursní komisař poukázal správci podstaty postupně na zálohách celkem 31.102 Kč, tedy vlastně více, než dosud činí výtěžek z realizované podstaty (úhrnem 29.585 Kč). Vyjádřil-li se správce podstaty, že prý podstata nemá peněžní prostředky, třeba si proti tomu ujasnit, že při uspokojování pohledávek za podstatou mají podle § 50 (2) konk. ř. jen hotové výdaje, zapravené zálohou správcem podstaty, přednost před ostatními pohledávkami. Mezi sebou se pohledávky za podstatou uspokojují poměrně; nelze však požadovati, by vráceno bylo placení, které již bylo vykonáno. Pokud tudíž byly zálohy poskytnuty na nároky správce podstaty, nemohou ovšem býti šmahem považovány za vykonané placení, jehož vrácení nelze požadovati, neboť jen hotové výdaje, které správce podstaty záložmo zapravil, mají přednost před pohledávkami za podstatou. S tohoto hlediska nařídil rekursní soud, aby od konkursního správce bylo vyžádáno přesně vyúčtování dosavadních hotových výdajů, tak aby byl zjednan co možná spolehlivý podklad pro posouzení nynějšího stavu podstaty. Vyúčtování správcem předložené ovšem nezjednává ještě takového podkladu, ježto se neomezuje na hotové výdaje pokud se týče neuvádí, kolik z jednotlivých položek připadá na hotové výdaje. Účtované tam položky činí úhrnem 30.158 Kč 78 h, kdežto výtěžek z podstaty realizované vykazuje se celkovou částkou 29.585 Kč 50 h. Podotknouti jest, že zejména útraty předchozího vyrovnacího řízení úpadkyně 12.850 Kč, účtované útraty zastupování ve sporech a ostatních právních záležitostech mají zde přednost rovněž jen co do hotových výdajů, které jest ještě vyšetřiti. Pokud tedy dosavadními hotovými výdaji nejsou zálohy konkursnímu správci poukázané vyčerpány, jde o peněžní prostředky, které tvoří úpadkovou podstatu, takže konkursní správce je zásadně povinen z těchto hotovostí uspokojiti pohledávku rekurentovu již nyní. Bylo tudíž rekursu částečně vyhověti, jak ve výroku uvedeno. Stanoviti však pariční lhůtu 8denní, jak rekurent byl navrhl, bylo by možno jen v tom případě, kdyby už nyní

bylo zjištěno, že úpadková podstata postačí k úplnému zapravení pohledávky rekurentovy. Tomu tak není, pokud není přesně známa výše dosavadních hotových výdajů a výše eventuálních dalších pohledávek za podstatou, které by snad měly býti uspokojeny poměrně s pohledávkou rekurentovou (§ 50 odst. (2) konk. ř.). Bude arci povinností konkursního komisaře naléhati na to, by dalším přesným vyúčtováním konkursního správce byl stav podstaty co nejdříve vyšetřen a by pak konkursní správce bez průtahů vyhověl poukazu ve výroku obsaženému.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu správce konkursní podstaty.

Důvody:

Neodůvodněnou jest výtku, že rekurs měl býti odmítnut, poněvadž prý byl podán u nepřislušného okresního soudu v P., ač prý prvou stolicí jest krajský soud v O. Neboť u okresního soudu v P. jest konkursní komisař, proti jehož usnesení rekurs byl podán, a konkursní komisař rozhoduje jako samosoudce ve věcech nevyhrazených konkursnímu soudu (§ 77 odstavec (2) k. ř. čís. 64/31 sb. z. a n.) a podle § 189 odstavec první poslední věty konk. ř. nemůže býti členem senátu rozhodujícího jako konkursní soud, podle § 192 odstavec (3) konk. ř. může konkursní komisař rekursu přiznati odkladací účinek a dokonce mu za zákonných předpokladů vyhověti sám. Z toho zřejmě plyne, že podle § 520 c. ř. s. a § 188 konk. ř. jest podati rekurs u onoho soudu, u něhož konkursní komisař jako samosoudce je činný.

Ve věci samé jest sdíletí správný názor rekursního soudu, že zálohy povolené správci konkursní podstaty podle § 127 odstavec (3) konk. ř. smí správce přes doslov § 126 odstavec (1) konk. ř. použití k zapravení pohledávek za podstatou jen v mezích § 50 konk. ř. stalo-li se zřejmým, že podstata nestačí ke krytí všech pohledávek za podstatou. V takovém případě mají ovšem podle § 50 odstavec (2) konk. ř. přednost před ostatními pohledávkami hotové výdaje zapravené zálohou správcem podstaty. Nelze však tomu rozuměti tak, že si správce smí ze zálohy uhraditi své osobní výdaje, které pro podstatu učinil, nepřihlížeje k ostatním pohledávkám za podstatou, jichž zaplacení bylo na něm žádáno a jež byl povinen zaplatiti v přednostním pořadí rovněž jakožto hotová vydání správy. Neboť, nestačí-li podstata ani k úplné úhradě všech těchto hotových vydání, musí i je jen poměrně hraditi. Pohledávka Samuela W-a 1.269 Kč 20 h jest pohledávkou za podstatou podle §§ 114 odst. (2) a § 115 konk. ř. a obsahuje i hotová vydání, které správce jest povinen ze zálohy zaplatiti. Nemůže proto správce odpírati poměrné placení pohledávky W-ovy z důvodu, že záloha jest vyčerpána osobními výdaji správcovými. Poukazuje-li dovolací rekurent na rozhodnutí čís. 10976 sb. n. s., kde jest vysloveno, že věřitel za podstatou jest oprávněn za konkursního řízení pohledávku zažalovati a vésti i uhražovací exekuci, jakoby konkursu nebylo, přehlíží, že tu se předpokládá dostatečnost podstaty, a, nestačí-li, jest i exekuce od toho okamžiku nepřipustná, pokud převyšuje onu částku, která by podle poměru na věřitele podstaty připadla, a správce jest oprávněn a povinen podle § 35 ex. ř. proti exekuci se brániti. A jest správný i názor rekursního soudu, že

i útraty předchozího vyrovnávacího řízení, útraty zastupování ve sporech a ostatních právních věcech mají přednost také jen co do hotových vydání. Podle § 50 odstavec (2) poslední věta konk. ř. nelze ovšem požadovati, aby bylo vráceno placení, které již bylo vykonáno. Avšak o to tu nejde, ano se nežádá vrácení toho, co správce podstaty na hotových výlohách zaplatil sobě neb osobě třetí, nýbrž o to, zda naložil se zálohou podle § 50 konk. ř. Zaplatil-li více, než při nedostatečnosti podstaty byl povinen, ručí podle § 79 odstavec (3) konk. ř., porušil-li tím povinnou péči, za majetkovou újmu všem účastníkům a věřitel, jemuž bylo zapláceno více, než podle § 50 konk. ř. mu příslušelo, může býti k vrácení přeplatku doháněn žalobou pro bezdůvodné obohacení. Poukazuje-li dovolací rekurent, že by správa byla těžkou povinností, kdyby správce podstaty — advokát měl dostati za prohrané spory při nedostatečnosti podstaty jen hotová vydání, a že by odporovalo advokátnímu řádu, kdyby advokát měl bezplatně pracovati, přehlíží, že i mezi věřiteli za podstatou platí při nedostatečnosti podstaty stejné poměrné nakládání s nimi a že nelze prostě podle časového pořadí zaplatiti ta hotová vydání, o něž bylo žádáno, na úkor ostatních pohledávek za hotová vydání, a že tu nejde o bezúplatné konání prací advokátních, nýbrž o to, že není dostatek prostředků k plné odměně advokáta, což se i mimo konkurs přihází.

Čís. 13529.

Bylo-li zástavní právo, jež jest v knihách sice dosud zapsáno, ale dluh jím zajištěný zanikl placením nebo spojením (konsolidací), převedeno po povolení vnucené správy, avšak před příklepem v dražbě, jest k němu při rozdělení nejvyššího podání za vydraženou nemovitost přihlížeti.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, R II 201/34.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně vydraženou nemovitost přikázal soud první stolice Josefu P-ovi v knihovním pořadí přihlášenou pohledávku přes odpor Dr. L-a a uvedl v tomto směru v důvodech: Proti přikázání pohledávky podal vymáhající věřitel Dr. L. odpor z toho důvodu, že jde o pohledávku, která byla vložena v pořadí vymazané pohledávky Občanské záložny 10.000 Kč v době, kdy co do nemovitosti v dražbě prodané byla v běhu vnucená správa. Odporem se dovolává odporovatel § 470 obč. zák. Než odporovatel jest na omylu. Takovýto převod při vnucené správě již zavedené jest bezúčinný jen při rozvrhu výtěžku vnucené správy, sám o sobě však trvá převod dále, nemůže jen požadovati uspokojení z rozdělovací podstaty získané vnucenou správou. Okolnost, že byla v době převodu pohledávky zavedena vnucená správa, jest v tomto případě bez významu, neboť předmětem tohoto rozvrhu jest nejvyšší podání při reální dražbě. Při reální dražbě takový převod jest neplatný v případě, že se převod stal po příklepu. V této exekuční věci se stal příklep dne 2. prosince 1932 a převod pohledávky nastal již dne 17. listopadu 1932, takže i tu jest pohledávka po právu. Rekurzí soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se k odporu vymáhajícího věřitele Dr. L-a při rozvrhu nejvyššího podání k po-